

Άγιος Μάξιμος ο Γραικός, ένας συνεπέστατος αγωνιστής της Ορθοδοξίας (Μιχαήλ Τρίτος, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bit.ly/2ebdDcM>]

Από τη μελέτη του παρόντος Τόμου διαφαίνεται ότι ο άγιος Μάξιμος ο Γραικός υπήρξε μία από τις σημαντικότερες προσωπικότητες της εποχής του. Απέβη μέγας ευεργέτης του ρωσικού λαού, αφού μεταλαμπάδευσε εκεί το ελληνικό πνεύμα και τη βιωμένη Ορθοδοξία του Βυζαντίου. Παράλληλα, με τις πραγματείες και τα κηρύγματά του αγωνίστηκε να αποκαθάρει τον εκκλησιαστικό βίο της Ρωσίας από τις δεισιδαιμονίες, τις θρησκευτικές πλάνες και τις κοινωνικές αδικίες. Ακόμη αγωνίστηκε και προσπάθησε να αποτρέψει τον κλήρο και τους μοναχούς από την πλουτοκρατία και πνευματική αδιαφορία, η οποία και τους χαρακτήριζε.

Η συμβολή του στην

υπεράσπιση της Ορθοδόξου πίστεως και στον φωτισμό του ρωσικού λαού υπήρξε πολύ μεγάλη. Όπως διαφαίνεται από τη μελέτη των λόγων του παρόντος Τόμου ο Μάξιμος υπήρξε ένας άκρως αντιλατινικός Θεολόγος, ο οποίος άσκησε οξεία πολεμική κατά των αλλοθρήσκων (ιουδαϊσμός, ειδωλολατρική πλάνη, ισλαμισμός) και των ετεροδόξων (Ρωμαιοκαθολικοί, Προτεστάντες, Αρμένιοι) και γενικώς στηλίτευσε την αίρεση, την πλάνη και γενικότερα την παραποίηση της χριστιανικής αλήθειας. Με σκληρές εκφράσεις αντιμετωπίζει τις αιρετικές αποκλίσεις του ρωμαιοκαθολικισμού και του προτεσταντισμού, τις απάνθρωπες θέσεις του ισλαμισμού, την ειδωλολατρία και κάθε τι που αντιβαίνει στην εξ αποκαλύψεως ευαγγελική αλήθεια.

Αν και σπούδασε στη Δύση, ήταν αντίθετος με το πνεύμα του δυτικού Ουμανισμού, ο οποίος απολυτοποιεί την οριζόντια διάσταση και απορρίπτει την κατακόρυφη στο όνομα της παντοδυναμίας του ανθρώπου. Ένας τέτοιος Ουμανισμός στερεί από τον άνθρωπο ένα ασφαλές βάθρο ζωής και αφήνει την ψυχή του ανικανοποίητη στις πιο βαθιές μεταφυσικές απαιτήσεις και ανάγκες. Αδυνατεί να

θεμελιώσει την αξία του ανθρώπου και να μας πείσει για ποιό λόγο πρέπει να τον αγαπάμε. Ο Μάξιμος ήταν εκφραστής του Χριστιανικού Ουμανισμού, όπου ο Θεάνθρωπος είναι το μέτρο των ανθρωπίνων πραγμάτων.

Αυτή η μεγάλη προσωπικότητα του ιστ' αιώνα ενσάρκωνε το ασκητικό ήθος του Αγίου Όρους, το αυστηρό και παραδοσιακό. Διακρίθηκε για την άριστη θεολογική του κατάρτιση, την ακριβολόγο δογματική διατύπωση, τη βιβλική και πατερική θεμελίωση των λόγων του.

Στους εικοσιοκτώ λόγους του παρόντος Τόμου φανερώνεται μία νεοπατερική μορφή, ένας ιδεώδης μοναχός, ένας συνεπέστατος αγωνιστής της Ορθοδοξίας, ο οποίος δεν θυσιάζει την αλήθεια στην καιρική σκοπιμότητα, αλλά ασκεί δριμύτατη κριτική στην εκκοσμίκευση, στον συγκρητισμό, στην αυτονομημένη ανθρώπινη σοφία και προτρέπει στην ορθοπραξία, στη μετάνοια, στην κοινωνική αλληλεγγύη και κυρίως στην κάθαρση των αισθήσεων από το συσκοτισμό της καθημερινότητας. Μόνο με αυτές τις προϋποθέσεις, πιστεύει ο άγιος Μάξιμος ότι θα αξιωθούμε της θέας της θαβωρείου φωτοχυσίας και της θεώσεως της υπάρξεώς μας στην ατέρμονη αιωνιότητα, «όπου ήχος καθαρός εορταζόντων».

Αυτός ο μεγάλος άγιος και φωτιστής των Ρώσων πρέσβευε αυτό, που για την χριστιανική κοινωνιολογία αποτελεί βασική και αναντίρρητη αλήθεια· ότι η διόρθωση του κακού αρχίζει και θεμελιώνεται στην προσωπική μετάνοια του κάθε ανθρώπου και ότι η αλλαγή του κόσμου θα γίνει με την χριστοποίηση των θεσμών και των δομών του παρόντος.